क्लैब्येनकातर्येण वेत्तुंलब्धुं ॥ ४९ ॥ द्विजःब्राह्मणः तेजसापराभिभवशक्त्या ॥ ५० ॥ औरसंउत्साहः ॥ ५१ ॥ ५२ ॥ उदारंईश्वरभावं अवरेअनैश्वर्ये ॥ ५३ ॥ क्रूरंहिंसात्मकंक्षात्रंकर्मयस्य ॥ ५४॥ ॥ ५५ ॥ अपचितःहीनः ॥ ५६ ॥ शिथिलंदुर्बलं ॥ ५७ ॥ नभूतिंअनैश्वर्यं नपुनःश्रियंनास्तिपुनःश्रीर्ययेतिमभूतेरेवविशेषणं उभयत्रनैकधेतिबन्धशब्देनसमासः व्यजयत्पराभूतवान् ॥ ५८ ॥ जिह्वां जिह्वायाःप्रियंसाध्वन्नंउत्कोचमित्यर्थः क्षुद्राणांशत्रुपक्षीयाणां निकृत्याभेदरूपेणछलेन शल्यकःव्याधः सहिमृगेभ्योभक्ष्यंदत्वाविश्वास्यहत्वाआहारंलभतेतद्वत् शल्यकःश्वावित्क्षुद्रान्मधुमक्षिकाविशेषान्

नचार्थोभैक्ष्यचर्येणनापिक्लैब्येनकर्हिचित् ॥ वेत्तुंशक्यःसदाराजन्केवलंधर्मबुद्धिना ॥ ४९॥ प्रतिषिद्धाहितेयाञ्चाययासिध्यतिवैद्विजः ॥ तेजसैवार्थलिप्सायांयतस्वपुरुषर्षभ ॥ ५० ॥ भैक्ष्यचर्यानविहितानचविट्शूद्रजीविका ॥ क्षत्रियस्यविशेषेणधर्मस्तुबलमौरसं ॥ ५१ ॥ स्वधर्मंप्रतिपद्यस्वजहिशत्रून्समागतान् ॥ धार्त्तराष्ट्रवनंपार्थमयापार्थेननाशय ॥ ५२॥ उदारमेवविद्वांसोधर्मंप्राहुर्मनीषिणः ॥ उदारंप्रतिपद्यस्वनावरेस्थातुमर्हसि ॥ ५३॥ अनुबुद्ध्यस्वराजेंद्रवेत्थधर्मान्सनातनान् ॥ क्रूरकर्माभिजातोसियस्मादुद्विजतेजनः ॥ ५४॥ प्रजापालनसंभूतंफलंतवनगर्हितं ॥ एषतेविहितोराजन्धात्राधर्मःसनातनः॥ ॥ ५५॥ तस्मादपचितःपार्थलोकेहास्यंगमिष्यसि॥ स्वधर्माद्धिमनुष्याणांचलनंनप्रशस्यते॥ ५६ ॥ सक्षात्रंहृदयंकृत्वात्यक्त्वेदंशिथिलंमनः ॥ वीर्यमास्थायकौरव्यधुरमुद्वहधुर्यवत् ॥ ५७॥ नहिकेवलधर्मात्मापृथिवींजातुकश्चन ॥ पार्थिवोव्यजयद्राजन्नभूतिंनपुनःश्रियं ॥ ५८ ॥ जिह्वांदत्वाबहूनांहिक्षुद्राणांलुब्धचेतसां ॥ निकृत्यालभतेराज्यमाहारमिवशल्यकः ॥ ५९ ॥ भ्रातरःपूर्वजाताश्चसुसमृद्धाश्चसर्वशः ॥ निकृत्यानिर्जितादेवैरसुराःपार्थिवर्षभ ॥ ६० ॥ एवंबलवतःसर्वमितिबुध्वामहीपते ॥ जहिशत्रून्महाबाहोपरांनिकृतिमास्थितः ॥ ६१ ॥ नत्वर्जुनसमःकश्चिद्युधियोधोधनुर्धरः ॥ भवितावापुमान्कश्चिन्मत्समोवागदाधरः ॥ ६२ ॥ सत्वेनकुरुतेयुद्धंराजन्सुबलवानपि ॥ नप्रमाणेननोत्साहात्सत्वस्थोभवपांडव ॥ ६३ ॥ सत्वंहिमूलमर्थस्यवितथंयदतोन्यथा ॥ नतुप्रसक्तंभवतिवृक्षच्छायेवहैमनी ॥ ६४ ॥

जिह्वांदत्वाबहिर्निःसार्यभक्षयतितद्वज्जिह्वांवाचंदत्वाशत्रून्जहीतिप्रांचः ॥ ५९ ॥ ६० ॥ बलवतःशत्रून् परांनिकृतिंसंवत्सरशब्दंमीमांसकन्यायेनदिनपरंकुर्वितिभावः ॥ ६१ ॥ ६२ ॥ सत्वेनबलेन प्रमाणेनसंघेन उत्साहेनशत्रुपक्षीयैःसहसंधानलक्षणेनसूत्रेण प्रमाणंनित्यमर्यादासंघवादिप्रमादिषु उत्साहस्तूद्यमेसूद्योगइतिविश्वः अप्रमादीमहोत्साहीत्यपिपाठः ॥ ६३॥ सत्वादन्यस्यवितथत्वेहेतुः नत्विति प्रसक्तंउपकारकत्वेनप्रत्यासन्नं इष्टमित्यर्थः ॥ ६४ ॥

Digitized by Google